

SİYASİ ANALİZ

Almanya ve Ulusal Güvenlik Stratejisi

H.05 Zilhicce 1444 / M.25 Haziran 2023

Hizb-ut Tahrir

Siyasi Analiz

Almanya ve Ulusal Güvenlik Stratejisi

Alman hükümeti, 2. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden bu yana ilk kez 14 Haziran 2023 tarihinde Almanya'nın çeşitli kurumları arasında bir yılı aşkın bir süredir süren müzakerelerin ardından ilk Ulusal Güvenlik Stratejisini açıkladı. Bu strateji, 1945'te 2. Dünya Savaşı'ndaki yenilgisinden bu yana Almanya'ya uygulanan kısıtlamalara bir son mu veriyor? Bu stratejinin benimsenmesinin ardından Avrupa ve uluslararası politikada Almanya'dan ne bekleniyor?

2. Dünya Savaşı'nda yenilgiye uğramasının ardından dört bölüme ayrılan Almanya'nın her bir bölümü savaştan zaferle çıkan büyük ülkelerin (Amerika, Sovyetler Birliği, İngiltere ve Fransa) kontrolü altına verildi. Ardından üç batılı ülke, Batı Almanya'yı, Rusya da Doğu Almanya'yı kurdu. Pratikte uydu bir devlet olarak Batı Almanya Amerika ile birlikte hareket ederken, Doğu Almanya da Sovyetler Birliği (Rusya) ile birlikte hareket ediyordu. Doğu Almanya, batı tarafında Sovyetler Birliği'nin, Batı Almanya da doğu tarafında batı kampının lideri olarak Amerika'nın ileri askeri üssü görevini görüyordu. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra durum buydu... Ancak bu gerçeklik daha sonra yavaş yavaş değişti:

1- Bazı resmi meseleler dışında iki Almanya'nın da kampın liderinden bağımsız bir politikası yoktu. Sovyetler Birliği zayıflayıp 1990'da Almanya'nın birleşmesini kabul edene kadar yani Moskova, Batı lehine Doğu Almanya'dan vazgeçene dek durum bu şekilde devam etti. 1992 yılında Avrupa Birliği'nin Amerika'ya rağmen Maastricht Antlaşması'nı imzalaması ve 1991'de Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından Rusya'nın kendi iç sorunlarıyla boğuşması, Almanya'nın Avrupa'nın en önemli ekonomik gücü olarak ön plana çıkmasını sağladı. Almanlar, uluslararası konjonktürün değiştiğini gördüler ve dolayısıyla ekonomik yönü, Almanya'nın bağımsızlığının temel direği olarak perçinlemek için bir fırsat yakaladıklarını düşündüler. Bu nedenle özellikle de savunma politikasının minimum düzeyde askerileşmesi nedeniyle Almanya, İngiltere ve Fransa gibi Avrupa güçlerini ve Rusya ve Amerika gibi uluslararası güçleri provoke etmeden Avrupa güçleriyle rekabet edebilecek bir ekonomik güç olarak belirdi.

2- Sanayi ve ekonomik başarısı, Rusya ile ticari ilişkilerini genişletmesi nedeniyle Almanya, ekonomik olarak Avrupa ülkelerine liderlik etti. 2010 yılındaki Yunanistan krizinde olduğu gibi Almanya'nın bu liderliği emrivaki olarak dayatıldı. Genel olarak Avrupa'nın dış ilişkilerinde Almanya olmadan önemli bir ekonomik meselenin inzalanması mümkün değildir. Özellikle Fransa için bu olumlu olmasa da Alman ordusunun zayıflığı, sürekli olarak Fransa'ya iki ülke arasındaki rekabetin hala spor müsabakası çerçevesinde kaldığı algısını veriyordu. Bu dönemlerde Almanya, güvenlik sorunlarına ilişkin vizyonu hakkında bir Beyaz Kitap yayınladı. Alman Savunma Bakanlığının ilkini 1969, sonuncusunu 2016 yılında yayınladığı Beyaz Kitap, güvenlik, terörizm ve Birleşmiş Milletler aracılığıyla katılım arzusundan bahsetmekteydi. Rusya 2014'te Kırım'ı Ukrayna'dan koparıp topraklarına ilhak ettiğinde, Almanya ilhaka şiddetle karşı çıktı, Batı'nın Rusya'ya uyguladığı yaptırımlara katıldı. Fakat Rusya ile artan ticari çıkarları, Rusya'ya karşı herhangi bir eyleme önderlik etmesine engel oldu. Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesiyle Avrupa'daki güvenlik denklemini bozduğu konuşulsa da Almanya'nın Minsk anlaşmalarında yer alması, Almanlarda Rus tehditlerinin Rusya'nın o yıl savaşın fitilini ateşlediği ve Ukrayna hükümetine karşı Rus ayrılıkçıları desteklediği Donbass ve Kırım sınırlarında durdurulması umudunu artırdı.

3- Ancak Rusya'nın 2022'de Ukrayna'ya düzenlediği saldırı ve Rusya'nın Amerika'nın inşa ettiği uluslararası güvenliğin temellerini yıktığına dair Amerika'da var olan kanaat, Avrupa ve

uluslararası koşulları aynı noktada buluşturdu. Zaten güçlü olan ekonomik temel direğine ek olarak askeri başka bir temel direk inşa etmesi için Almanya'ya altın bir fırsat sundu. Çünkü Amerika, Çin yükselişinin durdurulmasına hazırlıklı olmak ve teyakkuzda kalmak için Avrupalı güçlerden kendi adına Rusya'ya karşı durmalarını istedi. Böylece Almanya, büyük bir askeri güç olarak belirginleşmesi için uluslararası arenanın ardına kadar aralandığına tanık oldu. Rusya ile ticari bağlarının kesilmesiyle birlikte Almanya, güvenliğini koruyabilmek için ordusunu desteklemek ve geliştirmek üzere 100 milyar avroluk büyük bir mali fon kurduğunu duyurdu. Ukrayna'daki savaşın bir dönüm noktası olduğunu ilan etti ve hatta Alman askeri gücünün İkinci Dünya Savaşı sonrası kısıtlamalarından kurtulduğunun güçlü bir göstergesi olarak bir grup savaş uçağını Hint-Pasifik bölgesine gönderdi. Böylece Alman halkında büyüklük duygularını uyandırdı. Almanya, Ukrayna ve hatta Doğu Avrupa'ya karşı özel yükümlülüklerinin olduğundan bahsetti ve Almanya'da Rusya'nın Ukrayna sınırında durmayacak emperyal emelleriyle yüzleşmeye hazırlıklı olmak gerektiğine dair tartışmalar arttı.

4- Şansölye Schultz hükümeti, 14 Haziran 2023 tarihinde Ulusal Güvenlik Stratejisi'nin sunumu sırasında Almanların bu strateji üzerinde konsensüslerinin olduğunu lanse etmeye çalıştı. Bu yüzden Şansölye Schultz'un (Sosyal Demokrat) partisinin yanı sıra koalisyon ortaklarından Yeşiller Partisi ve Hür Demokrat Partisi bakanları da stratejinin sunumunda hazır bulundular, şansölyenin yanında yer aldılar. Bu, Almanya'daki bu değişimlerin ciddiyetini ve Almanya'nın 2. Dünya Savaşı'ndan sonra onlarca yıldır süren askeri ve güvenlik konumundan yeni bir konuma geçtiğinin etkilerini göstermektedir. Her ne kadar muhalefet partileri, hükümete bu stratejide bir miktar muğlaklık olduğu yönünde birçok eleştiri yöneltmiş olsa da.

5- Almanya Şansölyesi Schultz'un açıklaması, Alman politikasındaki bu niteliksel yeni değişimi açıklamaktadır: (Alman Şansölyesi, bugün Alman hükümetinin açıkladığı Ulusal Güvenlik Stratejisini, değişen koşullar çerçevesinde Alman vatandaşlarının güvenliğini sağlanmasına önemli bir katkı olarak nitelendirdi. Sosyal Demokrat politikacı, bu stratejiyi benimseyerek Alman kabinesinin alışılmadık ve önemli bir karar verdiğini söyledi. Schultz, Rusya'nın Ukrayna saldırısı ve Çin hükümetinin giderek artan saldırgan görünümü ışığında Almanya'nın güvenlik ve politik ortamının büyük ölçüde değiştiğini açıkladı. Schultz, tüm değişikliklere rağmen devletin temel görevinin ödün vermeden vatandaşların güvenliğini sağlamak olduğunu belirtti. Schultz, entegre güvenlik ilkesini izleyen bir güvenlik stratejisi aracılığıyla ancak bu görevin yerine getirilebileceğini kaydetti. Geçmişte Alman hükümetinin sadece savunma politikasıyla sınırlı olan yaklaşımını artık bütüncül ve kapsayıcı bir yaklaşımın izleyeceğini sözlerine ekledi." (14.6.2023 Deutsche Welle)

6- Almanya'nın Ulusal Güvenlik Stratejisi belgesi, vatandaşlarının güvenliğini sağlamak için Alman hükümetine önderlik edecek ilkelerden oluşmaktadır. Dünya Savaşı'ndan bu yana geçerli olan ancak bu belgede yer verilmeyen en önemli ilkelerden biri, Alman ordusunun güvenlik tehditlerine karşı savunma görevini yürütmesi ve kapsamlı yani saldırıyı da kapsayan eylemlere geçmesidir. Bu, Avrupa'da büyük ve tehlikeli bir gelişmedir. Strateji belgesi, Alman ordusunun kapsamlı ve hızlı bir şekilde geliştirilmesini öngörmektedir. Almanya, NATO'nun 2014'te öngördüğü GSYİH'nın en az yüzde 2'sinin ordu ve güvenliğe harcanması kararına bağlı kalacağını vurgulamasının yanı sıra savunma için diğer bakanlıkların bütçelerinde indirime gitmeye hazırlanıyor. Bu aynı zamanda Almanya'nın refah görünümünün azaltılmasında önemli bir değişikliktir. Maliye Bakanı Christian Lindner, "Almanya'nın onlarca yıldır barışın getirileriyle yaşadığını" söyledi. Bu, savunma konusuna çok fazla odaklanmaya gerek olmadığı anlamına geliyor. Maliye Bakanı Berlin'de stratejinin sunumu sırasında yaptığı konuşmada "Bu, bütçedeki payların sürdürülebilir bir şekilde değişeceği anlamına geliyor" dedi. (16.6.2023 Deutsche Welle)

7- Belge aynı zamanda Alman hükümetinin risk analizine ilişkin bakışını da ifade etmektedir. Rus ordusu ya da hükümetin değişimiyle Rusya'nın Ukrayna saldırısı, sonra da Schultz'un açıklamalarında da belirtildiği gibi (Çin hükümetinin giderek artan saldırgan görünümü) bir dereceye kadar Çin'in yükselişine ve Batı'da otoriter olarak adlandırılan rejimine karşı gelmesi dış

risklerin başında yer almaktadır. Siber güvenlik, Alman altyapısına yönelik tehdit ve iklim değişikliği gibi iç riskler de ihmal edilmemiştir, her ne kadar bu meseleler doğrudan yurt dışından gelen tehditle ilgili olsa da. Zira Rusya Batı ülkelerinde siber saldırılar yapmakla suçlanmaktadır. Yine belgede iklim değişikliği risklerini azaltmak için uluslararası koordinasyona da yer verilmiştir. Diğer bir deyişle Almanya'nın bu Ulusal Güvenlik Stratejisi, her ne kadar Almanya'daki siyasi zihniyette hala bazı şüpheler ve kuşkular olsa da Almanya'nın dış politikada bir durumdan başka bir duruma intikal ettiğini göstermektedir.

8- Almanya, ordusunu güçlendirerek, geliştirilmesine büyük bütçeler ayırarak, saldırı da dahil olmak üzere yurtdışında askeri operasyonlara kapı aralayarak 2. Dünya Savaşı sonrasında kısıtlamaları olarak bilinen ve dayatılan askeri kompleksten kurtulmuş olacaktır. Yani bu kompleks artık tarih olmuştur. Bu, Fransa ile Almanya arasında büyük ve temel farklılıkların olduğunu gündeme getiriyor. Bugün bu farklılıklar gözlerden kaçmamaktadır, her ne kadar Nükleer Silahların Yayılması Önleme Antlaşması'nı imzalayan Almanya, nükleer silahsız statüsüne bağlı kalsa da ve 1990 yılında birleşmesi sırasında dört büyük güç ile imzaladığı "Almanya ile İlgili Nihai Çözüm Antlaşması"nda buna vurgu yapmış olsa da. Almanya'daki bu derin değişiklikler, Alman ordusunun güçlendirilmesini ve asker sayısının artırılmasını gerektirmektedir. Oysa bu, 1990 yılında Almanya'nın birleşmesi sırasında büyük güçlerle imzalanan "Almanya ile İlgili Nihai Çözüm Antlaşması" taahhütleriyle çelişmektedir. Anlaşma, Alman ordusunun tavan sınırını en fazla 370.000 asker olarak belirlemiştir. Ancak Amerika ve İngiltere'nin, Rusya karşısında Almanya'ya yeni bir rol biçmesi Almanya'nın bu anlaşmadan kurtulmasını kolaylaştıracak ve Rusya tarafından Almanya'nın askeri gücüne getirilen kısıtlamalardan kurtulmasını sağlayacaktır. Fransa'ya gelince, Amerika ve İngiltere'nin Almanya'yı güçlendirme eğilimleri karşısında pozisyonu zayıf görünüyor. Hatta artan Almanya-Fransa anlaşmazlığı, bir bütün olarak Avrupa Birliği'nin altını oymaya çalışabilir. Ki hem Amerika hem de İngiltere'nin bunu memnuniyetle karşılayacaktır.

9- Almanya'nın güvenlik stratejisi, Fransa'nın özellikle Almanya'nın askeri yükselişiyle ilgili korkularını hafifletmek için Almanya'nın Avrupa Birliği'nin bir parçası olduğundan söz ediyor: "Hükümet, stratejide Avrupa düzeyinde teknolojik savunmanın güçlendirilmesi gerekliliği, casusluk, sabotaj ve siber saldırılarla mücadelenin güçlendirilmesi, AB düzeyinde silah ihracatı kontrollerinin koordinasyonu gerekliliği gibi bir dizi hedef belirledi. (16.6.2023 Deutsche Welle) Ama bu başka bir açıdan Avrupa stratejilerinin Berlin'den belirlenmeye başlandığına tanık olan Paris'te başka türden korkular yaratmaktadır. Almanya ayrıca Avrupa hava savunma projesine de öncülük ediyor: "Yeni strateji, Almanya'nın nüfus ve ekonomik güç açısından Avrupa'nın en büyüğü olduğuna ve dolayısıyla Avrupa savunma sistemini ve NATO'yu güçlendirmek için yapılması gerekenlere atıfta bulunuyor. Özellikle de bir Avrupa "Gökyüzü Kalkanı" füze kalkanı inşa etmeye çalışan Almanya'nın öncü bir rol oynama arzusuna işaret ediyor. Savunma Bakanı Boris Pistorius, 18 ülkenin bu girişime katılma konusunda prensipte anlaşmış olduğunu açıkladı." (17.06.2023 eş-Şuruk)

10- Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock, Ulusal Güvenlik Stratejisi'ne ilişkin açıklamasında otoriter rejimler olarak görülen Çin ve Rusya hakkında şunları söyledi: "Strateji, güvenlik politikasının "üç merkezi boyutuna" dayanmaktadır: savunma, dayanıklılık ve sürdürülebilirlik. Savunma alanı, ordunun güçlendirilmesini, sivil savunmayı ve vatandaşların korunmasını içeriyor. Dayanıklılık yani direnme becerisi, "temel özgür demokratik sistemimizi gayri meşru dış etkilere karşı" savunmakla ilgilidir. Ayrıca "hammadde ve enerji arzı alanındaki tek taraflı sonuçlar" azaltılmalı ve arz kaynakları çeşitlendirilmelidir. (16.6.2023 Deutsche Welle) Bu, Amerika'nın Almanya ve tüm Avrupa'yı Rusya'dan gelen enerji tedarik zincirlerinin çoğunu kesmeye zorladıktan sonra Almanya'nın ABD'nin Çin tedarik zincirlerini sınırlama politikasının peşinden sürüklendiğini gösteriyor. Almanya'nın açıklamalarında bu açık ve nettir. Önceki aynı kaynağa göre Şansölye Schultz, "Bize göre AB ve transatlantik ittifakla bağımsız merkeziliğini koruyor." dedi.

11- Böylelikle Almanya'nın Ulusal Güvenlik Stratejisinin boyutları şu şekilde özetlenebilir:

A- Bu strateji, 2. Dünya Savaşı sonrasında Almanya'ya dayatılan askeri komplekse son veriyor. Almanya ordusunu güçlendirme ve güvenliğinin garantörü yapma yolunda emin adımlarla ilerliyor. Fakat nükleer silahların yayılmasının önlenmesi anlaşması taraftarı bir ülke pozisyonunu koruduğu için uluslararası koşulların izin verdiği ölçüde kısıtlamaları kaldırıyor.

B- Almanya, Batı'nın uluslararası koşullarına uygun olarak, düşmanlarını ilk etapta Rus ordusu ve ikinci etapta da Çin olarak tanımlıyor. Almanya'nın Güvenlik Stratejisi, Çin'den bir ticaret ortağı ve çevresine karşı giderek daha agresif bir görüşe sahip bir ülke olarak bahsediyor, ancak uluslararası sorunların çözümünde Çin'le iş birliğinde bir sakınca görmüyor. Bu konudaki konumu, G7 ülkelerinin açıklanan konumuyla tamamen örtüşüyor.

C- AB ve NATO üyesi bir ülke olarak Almanya, kendisini çevreleyen güvenlik ve askeri zorlukları tanımlıyor. Almanya'nın Güvenlik Stratejisi de Avrupa ve uluslararası kurumlarla çalışma yükümlülüğüne vurgu yapıyor.

D- Bu strateji, Almanya'nın Avrupa ve NATO ülkelerinin bir parçası olduğunu vurgulasa da güvenliğinin, Avrupa ve Atlantik sistemi kolektif güvenliğinin bir parçası olduğunu söylese de Amerika liderliğindeki uluslararası düzeni savunduğunu iddia etse de tüm bunlar, Almanya'nın Güvenlik Stratejisinin tehlikesini azaltmıyor. İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya katılması gibi Almanya'nın bu stratejisi de Moskova için en büyük uluslararası kayıplardan biri olduğu gerçeğini de azaltmaz.

E- Almanya, ekonomik liderliğini ön plana çıkarmak için son otuz yıldır Avrupa Birliği içindeki pozisyonunu kullanmıştır. Bu, büyüklüğe doğru atılmış ilk adımdı. Şimdi de güçlü bir ordu ve endüstriyel bir askeri üs inşa etmek ve böylece büyüklüğe doğru ikinci bir adım atmak için Ukrayna savaşını ve savaşın getirdiği uluslararası koşullardan yararlanıyor. Bu, Almanya'ya diğer kısıtlamalardan kurtulup Avrupa ülkeleri ve Amerika'dan ayrı bir stratejisi geliştirmesine olanak sağlayacaktır. Kısa vadede beklenmese de bu olaylar, Almanya'nın bu yolda ilerleyeceğini gösteriyor.

12- Sonuç olarak günümüz dünyasında büyük güçler, haksız yere ve düşmanca kan dökmek, yeryüzünde bozgunculuk çıkarmak, ekinleri ve nesilleri yok etmek için birbirleriyle yarışıyorlar... Hilafetin nuru yeniden yeryüzü aydınlatmadıkça insanların durumunda asla bir düzelmeye olmayacaktır. Hilafet, sadece Müslümanların değil, gölgesinin eriştiği herkesin emniyet ve güvenliğini sağlayacaktır... O zaman dünyanın her bir yerinde hak söz çınlayacaktır.

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا
"Yine de ki: Hak geldi; bâtıl yıkılıp gitti. Zaten bâtıl yıkılmaya mahkumdur." [İsra 81]

وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا
"Ne zamanmış o?" diyecekler. De ki: "Yakın olsa gerek!" [İsra 51]

H.05 Zilhicce 1444
M.23 Haziran 2023